

ธนาคารแห่งประเทศไทย

“ให้ยกเลิกชั้นความลับ
ตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ”

29 เมษายน 2567

ชุดที่ 1 ของ 1 ชุด
หน้า 1 ของ 3 หน้า
ผ่านนโยบายระบบการชำระเงินและเทคโนโลยีทางการเงิน
ที่ พทล. 4/2567

สสค. (eMail)

ส่ง : กวค.

รับที่ : ล803/67

3 พ.ค. 2567 เวลา 14.45 น.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ที่ ธพท.ผนช.(08) ล. 75 /2567 เรื่อง โครงการแพลตฟอร์มการชำระเงิน (Payment Platform)

ก.ว.ค. 51.4

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/ว(ล) 8117 ลงวันที่ 18 เมษายน 2567 แจ้งว่าสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ได้เสนอเรื่อง โครงการแพลตฟอร์มการชำระเงิน (Payment Platform) ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยขอให้ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยด่วน นั้น

3 พ.ค. 67

14.45 น.

ธปท. ในฐานะหน่วยงานที่ดูแลเสถียรภาพระบบการชำระเงินของประเทศ มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อโครงการ Payment Platform เพื่อช่วยให้การดำเนินโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ขอบเขตของ Payment Platform ควรมีความชัดเจนว่าจะเป็น Payment Platform กลางของประเทศ หรือเป็นเพียง Payment Platform เพื่อตรวจสอบรายการให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่ภาครัฐกำหนด (Transaction Processing System) ตามที่ระบุในเป้าหมายของโครงการและกรอบแนวคิดการพัฒนา ตามลำดับ โดยหากจะพัฒนาเป็น Payment Platform กลางของประเทศ ควรต่อยอดจากโครงสร้างพื้นฐานการชำระเงินที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน ลดต้นทุนและระยะเวลาในการพัฒนาระบบ หรือหากจะพัฒนาเป็น Payment Platform เพื่อตรวจสอบรายการให้เป็นไปตามเงื่อนไขเท่านั้น ควรมั่นใจว่ามีขอบเขตการทำงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. การพัฒนา Payment Platform ใหม่ ซึ่งมีความซับซ้อน ควรพิจารณาให้ครอบคลุมในทุกมิติ ทั้งในแง่ของทรัพยากรด้านบุคลากร งบประมาณ ระยะเวลาและข้อจำกัดในการดำเนินการ โดยเฉพาะในส่วนที่สำคัญ ดังนี้

2.1 ระบบลงทะเบียนเพื่อตรวจสอบสิทธิของประชาชนและผู้ประกอบการต้องรองรับผู้ใช้บริการจำนวนมากได้และมีความรัดกุม โดยการลงทะเบียนผ่าน Government Super Application ที่เชื่อมต่อไปยัง Payment Platform จะต้องสามารถรองรับผู้ใช้บริการจำนวนมากในช่วงเวลาเดียวกัน และต้องมีกระบวนการและระบบในการพิสูจน์และยืนยันตัวตนที่ได้มาตรฐานของภาคการเงินที่เทียบเคียงได้กับการเปิดบัญชีเงินฝากหรือเงินอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะป้องกันการสวมสิทธิและการทุจริต เพื่อให้การช่วยเหลือจากภาครัฐไปถึงประชาชนได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน ตัวอย่างระบบลงทะเบียนที่ผ่านมา เช่น การลงทะเบียนในโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐในปี 2565 ที่ประชาชนได้รับสิทธิจำนวน 15 ล้านคน ซึ่งต้องแบ่งการยืนยันตัวตนและตรวจสอบสิทธิออกเป็น 9 รอบ และแต่ละรอบใช้เวลาตรวจสอบสิทธิเบื้องต้นถึงประมาณ 7 วัน

กสค.

วิสัยทัศน์ เป็นองค์กรที่มองไกล มีหลักการ และร่วมมือ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย

www.bot.or.th

2.2 ระบบการตรวจสอบเงื่อนไขการชำระเงิน ควรออกแบบกลไกการทำงานให้มีศักยภาพมากพอ เพื่อรองรับเงื่อนไขที่ซับซ้อนและปริมาณธุรกรรมจำนวนมาก โดยระบบต้องตรวจสอบเงื่อนไขได้ทุกมิติ ทั้งพื้นที่ ระยะเวลาและจำนวนรอบในการใช้จ่าย คุณสมบัติของร้านค้าและประเภทของสินค้า เพื่อให้ประชาชนสามารถทำธุรกรรมได้อย่างราบรื่น นอกจากนี้ ต้องสามารถติดตามตรวจสอบย้อนหลังและป้องกันการทุจริต เพื่อไม่ให้เกิดการใช้จ่ายที่ไม่สอดคล้องกับเงื่อนไขของโครงการ ซึ่งอาจทำให้ต้องยกเลิกธุรกรรมและเรียกคืนสิทธิจากประชาชนและร้านค้าจำนวนมาก โดยการประเมินศักยภาพของระบบที่จะพัฒนาขึ้น อาจอ้างอิงกับระบบเป่าตังและถุงเงินที่มีผู้ใช้งานจำนวนกว่า 40 ล้านคน

2.3 การเลือกพัฒนาเป็นระบบเปิด (Open-loop) ควรพิจารณาความเหมาะสมและคุ้มค่าภายใต้กรอบระยะเวลาที่จำกัดของโครงการ เพราะการเชื่อมต่อกับผู้ให้บริการที่หลากหลายจะเพิ่มความซับซ้อนและระยะเวลาในการพัฒนาที่มากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ การทดสอบควรดำเนินการอย่างรัดกุมและครบถ้วน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหากระทบต่อการให้บริการของผู้ที่เข้ามาเชื่อมต่อ จนอาจส่งผลกระทบต่อผู้ใช้งานเป็นวงกว้างและลุกลามเป็นความเสี่ยงเชิงระบบ (Systemic Risk) ทั้งนี้ ตัวอย่างที่ผ่านมา ในการพัฒนา mobile banking application ขึ้นพื้นฐาน ทีมงานของธนาคารพาณิชย์ยังต้องใช้บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านระบบการชำระเงินเป็นจำนวนมาก และใช้เวลาในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเกือบ 1 ปี

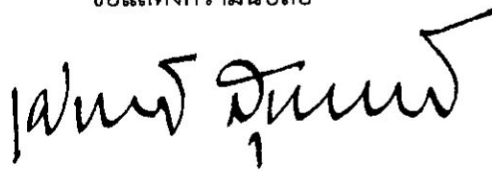
จากข้อสังเกตข้างต้น การพัฒนาและดำเนินการจึงควรจัดหาผู้พัฒนาระบบ (Developer) ที่มีความรู้ ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการพัฒนาระบบการชำระเงินเป็นอย่างดี เพื่อให้มีการวางแผน การพัฒนาและการทดสอบระบบที่รัดกุมครบถ้วน ซึ่งจะช่วยให้ระบบมีความมั่นคงปลอดภัย รวมทั้งควรเตรียมความพร้อมของผู้ดำเนินการระบบ (Operator) ให้สามารถดูแลระบบที่มีผู้ใช้งานจำนวนมากได้อย่างต่อเนื่อง ไม่หยุดชะงัก และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างรวดเร็ว โดยการดำเนินการของ Developer และ Operator ต้องเป็นไปตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

3. การประเมินงบประมาณของโครงการ ควรแจกแจงรายละเอียดให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้ทราบต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับโครงการทั้งหมด เช่น งบประมาณที่คาดการณ์ว่าจะใช้จำนวน 95 ล้านบาท จะครอบคลุมส่วนใดบ้าง งบประมาณที่จะใช้ในปีถัดไปเป็นจำนวนเท่าไร รวมทั้งควรประเมินต้นทุนและภาระค่าใช้จ่ายของผู้ให้บริการที่จะเข้ามาเชื่อมต่อกับแพลตฟอร์ม ซึ่งที่ผ่านมา การพัฒนา mobile banking application ขึ้นพื้นฐานของธนาคารพาณิชย์บางแห่งมีต้นทุนเริ่มต้นประมาณ 300 ล้านบาท

ด้วยโครงการ Payment Platform นี้จะเชื่อมต่อกับผู้ใช้งานเป็นวงกว้าง อาจส่งผลให้เกิดความเสี่ยงเชิงระบบ ดังนั้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน และรักษาเสถียรภาพของระบบการชำระเงินโดยรวม จึงเสนอให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทบทวนและนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะข้างต้น ก่อนเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ)

ผู้ว่าการ

ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงินและเทคโนโลยีทางการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 6805, 0 2283 6858

อีเมล psopteam@bot.or.th